

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN: TĂNG CƯỜNG HIỆU QUẢ CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÂN SỰ TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOÀI CÔNG LẬP

Hoàng Hải Yến *

Tóm tắt: Ứng dụng công nghệ thông tin vào quản lý nhân sự là góp phần nâng cao hiệu quả, thực hiện tốt chương trình cải cách hành chính tại các cơ sở giáo dục trong và ngoài công lập. Công tác quản lý nhân sự ở các trường đại học ngoài công lập trong những năm qua đã có sự chuyển biến tích cực. Việc tin học hóa dữ liệu cán bộ, nhân viên, giảng viên (CBNVGV) đã giúp cho công tác quản lý nhân sự được thực hiện một cách dễ dàng và nhanh chóng. Bài báo nghiên cứu hoạt động ứng dụng CNTT nhằm tăng cường công tác quản lý nhân sự tại các cơ sở giáo dục ngoài công lập hiện nay.

Từ khóa: Ứng dụng công nghệ thông tin, quản lý nhân sự, đại học ngoài công lập ...

Abstract: Application of information technology to human resource management is contributing to improving efficiency, implementing well the administrative reform program at educational public and non-public institutions. Human resource management in non-public universities over the past few years has seen a positive change. The computerization of data of staff and lecturers has made human resource management easy and fast. The article is researching IT application activities to enhance the management of human resources at non-public educational institutions today.

Keywords: IT applications, Human Resource Management, non-public universities.

1. Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự tại cơ sở giáo dục ngoài công lập

Ứng dụng công nghệ thông tin là “việc sử dụng công nghệ thông tin vào các hoạt động thuộc lĩnh vực kinh tế - xã hội, đối ngoại, quốc phòng, an ninh và các hoạt động khác nhằm nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả của các hoạt động này”.

Trong cuộc cách mạng công nghệ 4.0, việc ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng những thành tựu của ngành vào hoạt động quản lý đang trở thành khâu đột phá quan trọng trong việc tăng cường hiệu quả công tác quản lý. Xu hướng hiện nay của cơ quan doanh nghiệp là đã chuyển sang sử dụng các sản phẩm công nghệ thông tin trong nước với chi phí thấp, hiệu quả cao.

* Phó Giám đốc Trung tâm tin học,
Trường ĐH KD&CN Hà Nội.

Nhu cầu ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác quản lý nhân sự ở trường đại học trong và ngoài công lập là rất lớn do yêu cầu quản lý đòi hỏi việc quản lý dữ liệu về CBNVGV phải chính xác, giảm thiểu tối đa các sai sót, đáp ứng nhanh các yêu cầu như thống kê, báo cáo số liệu. Điều này được thể hiện ở một số điểm sau:

- Thứ nhất, hầu hết các trường đại học hiện nay đều sử dụng các thiết bị như máy tính, máy in, máy chủ... để thực hiện việc quản lý dữ liệu về nhân sự thay cho việc quản lý hoàn toàn trên sổ sách, giấy tờ.

- Thứ hai, sử dụng các phần mềm phục vụ cho công tác quản lý dữ liệu về nhân sự. Phần lớn các đơn vị hiện nay sử dụng các ứng dụng văn phòng có sẵn như Word, Excel, Access... để thực hiện. Một số ít đơn vị bắt đầu thực hiện việc quản lý bằng các phần mềm quản lý chuyên dụng nhằm nâng cao chất lượng quản lý, quản lý tập trung dữ liệu.

- Thứ ba, sử dụng công nghệ thông tin điện tử để đăng tải các thông tin như thông báo, hướng dẫn các quy trình thực hiện... phục vụ nhu cầu tra cứu thông tin. Điều này giúp làm giảm thời gian liên hệ công tác trực tiếp; đồng thời, mọi thông tin có liên quan đến CBNVGV đều được công bố một cách công khai, minh bạch.

Tin học hoá hoạt động của các cơ quan, doanh nghiệp là vô cùng quan trọng của cải cách nền hành chính quốc gia, là nhiệm vụ thường xuyên của các cơ quan nhằm tăng cường năng lực quản lý, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả. Trong công tác quản lý nhân sự, ứng dụng công nghệ thông tin góp phần tự động hóa, đơn giản hóa các quy trình, thủ tục hành chính, cải tiến hình thức làm việc từ thủ công giấy tờ sang quản lý bằng máy, tiến đến hình thức làm việc trực tuyến.

2. Các công trình nghiên cứu liên quan

Một số các nhà khoa học đã tiến hành nghiên cứu và đưa ra những giải pháp để thực hiện việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự, như “Tổng quan về ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục” của tác giả Trần Khánh (ĐHSP Thái Nguyên), đề tài “Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý khách sạn” của tác giả Đỗ Thị Liên. Đối với công tác quản lý nhân sự, tác giả Võ Thiện Cang đã thực hiện đề tài “Thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin trong việc quản lý nhân sự ngành giáo dục và đào tạo TP.HCM” nhằm đánh giá thực trạng công tác này tại các đơn vị trường học và đơn vị quản lý cấp trên.

Nhìn chung, các nghiên cứu trên đã đánh giá đúng tính cấp thiết công tác ứng dụng công nghệ thông tin hiện nay đối với các hoạt động quản lý. Việc nghiên cứu về ứng dụng công nghệ thông tin ở các cơ sở giáo dục đại học ngoài công lập, nhất là trong công tác quản lý nhân sự còn hạn chế, chưa đánh giá toàn diện thực trạng. Nguyên nhân là do cơ sở giáo dục đại học có đặc điểm tình hình, điều kiện khác với các cơ sở giáo dục công lập; từ đó dẫn đến các vấn đề nảy sinh cần giải quyết cũng khác nhau.

Mặt khác, các cơ sở giáo dục đại học ngoài công lập chưa xác lập được hệ thống thống nhất từ trên xuống cho việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự, nên gây ra khó khăn trong việc đề ra các giải pháp chung cũng như triển khai thực hiện đồng bộ. Vì vậy, việc nghiên cứu và đề xuất một số giải pháp ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự để giải quyết các công việc có liên quan là việc làm cấp thiết.

3. Thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý nhân sự tại các cơ sở giáo dục ngoài công lập

Hạ tầng hệ thống tin học:

Thiết bị số: Đề triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự các trường đã trang bị các thiết bị nhằm phục vụ tốt công tác này. Một cán bộ được phân công nhiệm vụ theo dõi, quản lý tất cả các cơ sở vật chất có trong Trường, bao gồm các thiết bị số: máy tính để bàn; máy tính xách tay, máy in; máy scan .....

Nhìn chung, tại các cơ sở giáo dục đại học ngoài công lập các thiết bị số được trang bị đã đáp ứng cơ bản việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin. Mỗi CBNVGV được trang bị máy tính riêng để quản lý, thao tác với dữ liệu số, giảm bớt thời gian phải thao tác thủ công trên sổ sách, giấy tờ. Tuy nhiên, đa số các máy tính được trang bị và đưa vào sử dụng với thời gian tương đối lâu nên hiệu năng, tốc độ đôi khi không đáp ứng được yêu cầu.

Hệ thống mạng:

Hệ thống mạng đáp ứng tốt cho việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin tại đơn vị. Các máy tính được kết nối mạng Internet phục vụ cho nhu cầu tra cứu, trao đổi thông tin. Đồng thời, các máy tính được kết nối với nhau để có thể tra cứu, chia sẻ dữ liệu có liên quan.

Cơ sở dữ liệu:

Thông tin CBNVGV bao gồm tất cả các thông tin có liên quan đến cá nhân đó, như thông tin cá nhân, bằng cấp, quá trình hợp đồng, quá trình tham gia bảo hiểm xã hội, quá trình lương... được lưu trữ trong hồ sơ.

Cơ sở dữ liệu về CBNVGV hiện nay được xây dựng trên cơ sở tin học hóa thông tin thành dữ liệu quản lý trên máy tính, theo từng mảng chuyên môn của

chuyên viên phụ trách. Quy chuẩn xây dựng phụ thuộc vào năng lực, trình độ cũng như yêu cầu đề ra của từng chuyên viên đó. Ưu điểm của việc này giúp cho chuyên viên phụ trách công việc chủ động trong việc lựa chọn các thông tin có liên quan đến CBNVGV tin học hóa thành dữ liệu để quản lý. Tuy nhiên, dữ liệu có được không thống nhất về mặt chuẩn dữ liệu, nên khó chia sẻ giữa các chuyên viên phụ trách.

Hiện nay, cơ sở dữ liệu đang được rà soát, kiểm tra theo chuẩn dữ liệu chung. Mục đích là tạo sự thống nhất, hệ thống theo chuẩn về dữ liệu để có thể chia sẻ dễ dàng giữa các chuyên viên phụ trách khi cần thiết; đồng thời, tạo cơ sở dữ liệu cho hệ thống thông tin đang được thử nghiệm.

Phần mềm quản lý:

Công tác quản lý nhân sự hiện nay tại đơn vị được thực hiện bằng phần mềm Microsoft Office Excel, có sự hỗ trợ của phần mềm soạn thảo văn bản Microsoft Office Word. Những phần mềm văn phòng này có ưu điểm ở tính phổ biến, dễ thao tác và sử dụng nên được sử dụng rộng rãi. Hạn chế khi sử dụng các phần mềm này là không đáp ứng được hết các yêu cầu trong công tác quản lý nhân sự như quản lý nhiều dữ liệu có liên quan đến CBNVGV, tính bảo mật không cao.

Trình độ nhân lực:

Để nâng cao chất lượng ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý nhân sự ở các trường đại học ngoài công lập, đơn vị cần chú trọng việc tuyển dụng CBNVGV có trình độ về công nghệ thông tin; đồng thời, bồi dưỡng, phổ cập trình độ tin học, ứng dụng công nghệ thông tin cho đội ngũ CBNVGV hiện có tại đơn vị.

Bảng 1: Trình độ tin học của cán bộ giảng viên, nhân viên tại các trường đại học ngoài công lập năm 2019

Năm	Trình độ tin học		
	Thạc sỹ trở lên	Đại học	Chứng chỉ tin học
2019	10 %	5 %	83 %

Nguồn: Theo số liệu khảo sát của tác giả

Số lượng cán bộ có trình độ thạc sỹ công nghệ thông tin trở lên chiếm tỉ lệ 10%, cử nhân đại học là 5%. Nhìn chung các trường đã đảm bảo được yêu cầu về nhân lực trong việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự.

Đánh giá của CBNVGV về mức độ ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự ở trường đại học ngoài công lập, tác giả khảo sát 230 cán bộ, giảng viên, nhân viên tại một số trường đại học ngoài công lập.

Bảng 2: Đánh giá mức độ ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự hiện nay ở trường đại học ngoài công lập

TT	Mức độ ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự hiện nay	Mức độ đánh giá		
		Đáp ứng tốt	Đáp ứng	Chưa đáp ứng
1	Về hạ tầng hệ thống máy tính	80	130	20
2	Về cơ sở dữ liệu thông tin của CBNVGV	40	160	30
3	Về ứng dụng phần mềm quản lý nhân sự	20	180	30
4	Về nhân lực để thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin	80	150	0
5	Về trang thông tin điện tử phục vụ công tác quản lý nhân sự (cung cấp thông tin, quy trình, biểu mẫu...)	30	150	50
	Trung bình chung	21.7	67.0	11.3

Nguồn: Theo số liệu khảo sát của tác giả

Nhìn chung, các ý kiến đều đánh giá các nội dung hiện trạng đạt từ đáp ứng trở lên chiếm tỉ lệ cao (21,7% đáp ứng tốt và 67,0% đáp ứng). Tuy nhiên, số ý kiến đánh giá hiện trạng ở mức đáp ứng tốt thấp hơn ý kiến đánh giá ở mức đáp ứng. Số ý kiến đánh giá chưa đáp ứng có tỉ lệ 11,3%.

- Nội dung “*về nhân lực để thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin*” có sự đánh giá đáp ứng cao nhất (34,8% đáp ứng tốt và 65,2% đáp ứng).

- Nội dung “*về trang thông tin điện tử phục vụ công tác quản lý nhân sự*” có ý kiến đánh giá chưa đáp ứng cao nhất với tỉ lệ là 21,7%.

Trong những năm qua, các trường đại học ngoài công lập đã có những giải pháp để triển khai thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong đào tạo và quản lý hành chính. Điều này thể qua việc nhà trường đầu tư, mua sắm trang thiết bị hạ tầng kỹ thuật, các phần mềm quản lý chuyên dụng để thực hiện việc quản lý đào tạo và các mảng công tác khác. Đối với công tác quản lý nhân sự, trường đã có bước chuẩn bị cho việc triển khai thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin, thể hiện trước hết ở nhận thức của đội ngũ cán bộ quản lý và CBNVGV về vai trò, sự cần thiết của ứng dụng công nghệ thông tin nói chung và ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự nói riêng.

Tuy nhiên, do nguồn kinh phí đầu tư còn hạn hẹp nên các phần mềm, hệ thống... chưa đáp ứng được hoàn toàn những yêu cầu đưa ra. Nguyên nhân chính là do các trường đại học ngoài công lập nguồn thu chủ yếu dựa vào học phí của sinh viên.

4. Một số đề xuất tăng cường hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự tại các trường đại học ngoài công lập

1) Nâng cao nhận thức, trình độ tin học của đội ngũ cán bộ quản lý, nhân viên, giảng viên

Giúp cho cán bộ quản lý thay đổi quan điểm, nâng cao nhận thức về công nghệ thông tin và ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác quản lý. Bên cạnh việc sử dụng các thiết bị ngành công nghệ thông tin, cán bộ quản lý cần nắm được tác dụng, xu hướng của ngành công nghệ thông tin trong việc ứng dụng vào công tác quản lý. Từ nhận thức đúng đắn dẫn đến thái độ quản lý hợp lý, cán bộ quản lý sẽ có những giải pháp, biện pháp đưa đơn vị phát triển đúng hướng trong việc ứng dụng công nghệ thông tin, cụ thể là ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự, góp phần thực hiện công tác cải cách hành chính nhà nước.

Để thực hiện tốt hơn việc ứng dụng CNTT, trường đại học ngoài công lập cần nâng cao kỹ năng ứng dụng CNTT cho đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên bởi nhân lực ứng dụng CNTT có vai trò quyết định thành công ứng dụng CNTT trong giáo dục và đào tạo, hiệu quả đầu tư. Cụ thể, tăng cường quản lý, bồi dưỡng, tập huấn cán bộ quản lý, giáo viên trực tuyến, trên môi trường mạng, thường xuyên cập nhật nội dung các khóa đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng ứng dụng CNTT. Tổ chức các khóa bồi dưỡng, nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân

viên về ứng dụng CNTT trong quản lý, điều hành, đổi mới nội dung, phương pháp dạy - học, kiểm tra, đánh giá. Chú trọng phát triển nguồn nhân lực CNTT chuyên trách chất lượng cao.

2) Xây dựng kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự

Xây dựng kế hoạch để triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự, giúp cho nhà trường xác định được các nội dung cần thực hiện và thực hiện theo đúng tiến độ, thời gian mong muốn đã đặt ra, đem lại hiệu quả cao nhất có thể từ công tác này.

Lãnh đạo các trường cần nghiên cứu các văn bản pháp quy của nhà nước về vấn đề ứng dụng công nghệ thông tin trong cơ quan nhà nước. Đây là tiền đề để xác lập các cơ sở, căn cứ cho việc triển khai thực hiện ứng dụng công nghệ thông tin trong nhà trường nói chung và trong quản lý nhân sự nói riêng.

Trong lúc xây dựng kế hoạch, cần đề ra mục đích, yêu cầu của việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự. Đồng thời, tiến hành khảo sát về việc đáp ứng các điều kiện cần thiết và thực trạng công tác này hiện nay tại đơn vị. Từ đó, đơn vị sẽ có những phân tích, đánh giá thực trạng một cách chính xác và đầy đủ để làm tiền đề cho việc xây dựng các nội dung, biện pháp triển khai thực hiện.

Khi triển khai thực hiện các nội dung của kế hoạch cần chú ý đến việc phân công nhiệm vụ, phối hợp thực hiện của các đơn vị, cá nhân có liên quan nhằm giúp cho các nội dung được thực hiện theo đúng tiến độ đề ra.

3) Xây dựng hạ tầng hệ thống máy tính

Tiếp tục nâng cấp và hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật về thiết bị số, các thiết bị điện tử khác, đường truyền mạng... đáp

ứng tốt các điều kiện phục vụ ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý nhân sự. Đảm bảo tốt vấn đề bảo mật, an ninh trong hệ thống thông tin, nhất là về cơ sở dữ liệu của CBNVGV.

Xây dựng, hoàn thiện hệ thống mạng máy tính, đảm bảo đường truyền mạng thông suốt, không bị gián đoạn phục vụ cho nhu cầu tra cứu thông tin, chia sẻ thông tin, dữ liệu.

Trang bị, nâng cấp hệ thống bảo mật như sử dụng các phần mềm quét và diệt vi-rút, hệ thống tường lửa... giúp tăng tính bảo mật, an ninh cho dữ liệu và máy tính.

Trang bị hệ thống máy chủ lưu trữ dữ liệu toàn trường, phục vụ cho phần mềm

quản lý nhân sự. Việc lưu trữ dữ liệu trên máy chủ nhằm đảm bảo cho các máy tính sử dụng phần mềm đều có thể truy cập vào cơ sở dữ liệu máy chủ bất kì lúc nào.

5. Kết luận

Bài báo đã chỉ ra công tác ứng dụng công nghệ thông tin nói chung trong quản lý nhân sự ở trường đại học ngoài công lập cần được xác định là nhiệm vụ quan trọng, chiến lược phát triển của đơn vị. Thực hiện tốt công tác này giúp cho đơn vị góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ, nâng cao chất lượng, hiệu quả của công tác quản lý nhân sự; giúp cho việc quản lý, kiểm tra, chỉ đạo được thực hiện thuận tiện, dễ dàng./.

Tài liệu tham khảo

[1] Bộ Chính trị (khóa VIII) (2000), *Chỉ thị số 58-CT/TW ngày 17 tháng 10 năm 2000 về đẩy mạnh ứng dụng và phát triển công nghệ thông tin phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá.*

[2] Bộ Bưu chính, Viễn thông (2007), *Chỉ thị số 07/CT-BBCVT ngày 07 tháng 7 năm 2007 về Định hướng Chiến lược phát triển Công nghệ thông tin và Truyền thông Việt Nam giai đoạn 2011 – 2020 (gọi tắt là “Chiến lược Cát cánh”).*

[3] Cục Ứng dụng Công nghệ thông tin - Bộ Thông tin và Truyền thông (2013), *Báo cáo ứng dụng công nghệ thông tin 2012.*

Ngày nhận bài: 05/03/2020